N°. 43. A°. 1832.

SURINAAMSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 28sten MEI.

PUBLICATIE.

DE GOUVERNEUR GENERAAL IN RADE;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten;

Nademaal Wij het, zoo in het belang der Justitie, als van 's Lands Financien noodzakelijk hebben geacht, om eene vereenvoudiging daar te stellen in de regterlijke vervolging der misdrijven, bekend onder den naam van *feitelijke geweldadigheden*, waartegen is voorzien bij Publicatie van den 16 | 17 Maart 1830, (Gouvernements-blad N°. 2).

ZOO IS HET, dat Wij, na alvorens van den Gouverneur Generaal de noodige ouvertures omtrent de bij hem, omtrent dit onderwerp van hooger hand ontvangene Instructien, vernomen te hebben, hebben goedgevonden en verstaan, te arresteren, hetgene volgt:

ARTIKEL 1.

Voortaan zal de Procureur Generaal de bevoegdheid hebben, om de gequalificeerde *feitelijke geweldadigheden* van de *eerste, tweede, vierde* en *vijfde* soort, ter cognitie te brengen van Commissarissen ter rolle, aan welken hij deze de magt wordt toegekend, om in dezelve zaken vonnis te vellen, behoudens de bevoegdheid van partijen, om van deze uitspraak in reauditie te komen bij het volle Hof, hetwelk alsdan zal wijzen bij arrest.

ART. 2.

Zoodanige voor Commissarissen door den Procureur Generaal aangebragte zaken, zullen door hun *de plano* moeten worden onderzocht, met inachtneming evenwel van de regelen en voorschriften, voorkomende bij art. 78, 80 en 81 van het Reglement voor de Regtbanken van Kleine Zaken.

ART. 3.

Wanneer van de uitspraken van Commissarissen reauditie mogt vallen aan het volle Hof, zullen ten aanzien van de termijnen en de wijze van instructie van toepassing zijn, art. 88, 89 en 90 van hetzelve Reglement, alsmede art. 3 der Publicatie van 21 | 23 December 1830 (Gouvernements-blad N°. 17).

ART. 4.

Zoo ter eersten instantie, als in cas van reauditie, zullen geene kosten mogen worden geleden, dan het Zegelregt, benevens hetgeen bij de Publicatie van Gouverneur Generaal in Rade dd. 23 | 30 December 1828 voor het opmaken van vonnissen in criminele zaken is vastgesteld, alsmede die van Deurwaarder en Gezworen Translateur, en waar zulks te passe mogt komen, van den Cipier en de uitvoerders van eenige lijfstraf.

ART. 5.

In cas van reauditie zal het Hof met niet minder dan vijf leden mogen vonnissen.

De Raden van welker uitspraak reauditie valt, zullen echter te dezer gelegenheid in het Hof geen zitting mogen hebben.

Wanneer het vereischte getal leden niet aanwezig is, zal daarin door den Gouverneur Generaal, op voordragt van het Hof, worden voorzien uit eene nominatie van drie personen, door het Hof in te zenden.

ART. 6.

Deze Publicatie zal te *Suriname* op den dag van hare afkondiging in werking komen; zullende niet te min dezelve al dadelijk van toepassing kunnen gemaakt worden op de zaken, welke voor en tijdens hare afkondiging voor den Hove hangende zijn, voor zoo verre die zaken betrekking hebben, tot de gequalificeerde *feitelijke geweldadigheden*, van de *eerste, tweede, vierde* en *vijfde* soort.

ART. 7.

Wij behouden ons voor om, ten aanzien van de overige Nederlandsche W. I. Bezittingen, dergelijke vereenvoudiging in de Criminele regtspleging daar te stellen, alsmede om dezen maatregel tot andere misdrijven uit te strekken.

En opdat niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd, en in het Gouvernements-Blad geïnsereerd.

Aldus gearresteerd in de Raadsvergadering gehouden aan *Paramaribo*, den 22 Mei 1832, het negentiende jaar van Z. M. Regering.

E. L. VAN HEECKEREN.

Ter Ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade,

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gepubliceerd aan *Paramaribo*, den 23sten Mei daaraan volgende.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

ALGEMEENE SECRETARIJ,

Den 23 Mei 1832.

Alzoo de weduwe J. D. COERLAND, geboren LEVIJ, zich bij rekeste tot den Hoogen Raad vervoegd heeft, met verzoek om te mogen verkrijgen Brieven van Manumissie voor de haar in eigendom aankomende Slavin ELDINA ELISABETH,

Zoo is het, dat de Hoogen Raad goedgevonden heeft, zulks algemeen bekend te maken, en een iegelijk, die eenig regt of pretentie op de gemelde Slavin mogt sustineren, op te roepen, om binnen den tijd van *drie* weken, nadat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare Dagbladen of Couranten zal zijn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Algemeene Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

ALGEMEENE SECRETARIJ,

Den 25 Mei 1832.

De Heeren J. FROUIN, benoemd zijnde tot Kapitein der Divisie *Boven Cottika* en *Perika*, en F. WALTON, tot tweede Luitenant in dezelfde Divisie, hebben den Eed voor hunne betrekkingen bepaald, in handen van den Generaal Majoor, Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, afgelegd.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

ALGEMEENE SECRETARIJ.

Den 25 Mei 1832.

Alzoo CATHARINA ADRIANA ESSER, zich bij rekeste tot den Hoogen Raad vervoegd heeft, met verzoek om te mogen verkrijgen Brieven van Manumissie voor de aan haar in eigendom aankomende Slavin MIETJE,

Zoo is het, dat de Hoogen Raad goedgevonden heeft, zulks algemeen bekend te maken, en een iegelijk, die eenig regt of pretentie op de gemelde Slavin mogt sustineren, op te roepen, om binnen den tijd van *drie* weken, nadat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare Dagbladen of Couranten zal zijn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Algemeene Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS. Voor het hof van assises heeft onlangs een allerschandelijkst Proces plaats gehad. Er bestond alhier eene bijeenkomst van volksvrienden, welke ook een dagblad in het licht gaf, en welker bedoeling niets anders dan de omverwerping van de bestaande orde van zaken ten doel had; deze zijn nu voor het hof van assises verschenen, en hebben zich met de grootste onbeschoftheid gedragen; de menigte aanschouwers was, naar haar zin niet groot genoeg: de plaatsen, welke men de teregtstaande op de bank der beschuldigden had aangewezen, waren sommigen niet naar hun genoegen; de voornaamste matador, verklaarde dat hij daar was gekomen met het Charter in de hand, en dat men toe te zien had, van dezelve niet te overschrijden. Hoezeer men nu in alle andere landen de stoutmoedigheid van zulke menschen niet zoude dulden, zoo geschiedde hier het tegendeel, daar men alle mogelijke toegevendheid jegens hen gebruikte.

Bij een der beschuldigden heeft men een komplect omwentelingsplan gevonden; hierin bestaande: 1. een provisioneel bestuur uit te roepen; 2. kommissarissen uit de klub naar de departementen zenden; 3. de nationale vergadering te zamen roepen; 4. een opstel van al de notabelen van Parijs te vervaardigen, en deze naar den geest die hen bezielt te kenmerken, waarin de gemeenebest-gezinden met de letter B (*bon*) aan te teekenen, en wanneer zij als ware heethoofden bekend staan, dan moest dit met vier BBBB geschieden; de Karlisten worden er in door de letter M (*mauvais*) aangewezen, en wanneer hevige gevoelens hen bezielen, dan moeten vier MMMM dit kenmerken.

Verder zou men onmiddelijk in alle de arrondissementen van Parijs, de maires, de adjunct-maires, de municipale raden, de vrederegters, de kolonels en verdere hoofdofficieren der nationale garde, door andere doen vervangen.

In een ander geschrift wordt gezegd: de maatschappij der volksvrienden uit 300 leden te zamen gesteld, zal een dagblad in het licht geven, waarin men het volk de voordeelen van de volksregering zal leeren kennen: dit blad zal op die plaatsen worden gezonden, waar het werkvolk bijeen komt om het middagmaal te nemen.

Eenige nommers van dit blad zijn werkelijk in het licht verschenen; de volgende zinsneden hieruit gaven aanleiding tot het volgende Proces:

Wij zullen ons geene moeite geven om te bewijzen, dat het koningschap en deszelfs gevolg van millioenen schats ten hoogste nadeelig voor het volk is.

De heer Lefebre zegt, dat Europa ons onzen Koning en het Charter benijd.... Welnu, de Volken van Europa nemen beide voor zich zelven.

Volk! bedenk dat uwe dierbaarste regten door de eigenbaat met voeten worden getreden, en men u het geld ontroofd, hetwelk gij in het zweet uwes aanschijns moet verdienen.... Het is hoog tijd dat gij wederom tot uwe eigen veerkracht toevlugt zoekt.

Het Gemeenebest is de eenige toekomst voor Frankrijk.

Eenige beschuldigden verklaren deel genomen te hebben aan de uitgave van de boven aangehaalde geschriften; anderen zeggen, dat zij hieromtrent geene verklaring doen willen; dat het publiek ministerie slechts bewijzen tegen hun heeft aan te voeren; eene beschuldigde zegt, dat in de moeijelijke toestand, waarin het vaderland zich bevindt, hij zich met gewigtiger zaken bezig houdt, en dus geen tijd wil verliezen om iets ter zijner onschuld te zeggen.

Eenige der beschuldigden zeiden, dat de regtspleging op eene onwaardige wijze werd gevoerd; het openbaar ministerie heeft tegen dezelve conclusiën genomen; een derzelve is dien ten gevolge tot 14 dagen gevangenis en 100 franken boete veroordeeld.

Men oordeele slechts uit deze zinsnede: „*zij die ons genezen willen, zijn slechts Doctoren want wij zijn tot in het hart bedorven.*"

MENGELINGEN.

IETS UIT DE REIZE VAN EEN *FRANSCHMAN IN ENGELAND.*

Het is niet mogelijk, zich een begrip te vormen van die soort van dag, welke in den regten wintertijd *Londen* verlicht. De rook van steenkolen vormt eenen dampkring, welke men een uur verre in de gedaante eener ronde wolk ziet, die op de aarde rust. Wanneer het weder, zoo als hier in den winter bijkans altijd, betrokken en nevelig is, dan vermeerdert deze damp, in de stad zelve, de morsige kleur van alle voorwerpen; het uitzigt in alle straten eindigt in eenen grijzen mist, die ons niet toelaat de straten ten einde toe door te zien. Valt er eens een enkele zonnestraal in deze digte massa, dan wordt dit doode grijs met eene ligtroode schemering gekleurd, even alsof men door een gekleurd glas ziet; en dan is deze uitwerking even schoon als treffend. De lucht is met kleine vlokjes roet vervuld, welke zoo fijn zijn, dat zij met de lucht rondzweven; zij vallen dan op ons linnen, kleederen en gezigt; men voelt iets op den neus of de wang, en, wanneer men onwillekeurig daarnaar grijpt, blijft er eene zwartachtig vlak.

Vóór 10 ure des morgens is alles stil; de winkels worden nu eerst geopend. De melkmeisjes met hare helderwitte emmers, aan welker rand rondom kleine maatjes hangen, en welke zij aan een, over de schouderen gelegd, juk dragen, gaan van huis tot huis, en wekken de treuzelende meiden, welke nog tuimelend van den slaap uitkomen, en een maatje vol nemen, dat zoo groot is als een ei, en hetwelk voor het gebruik van het geheele huisgezin toereikend is; want melk is hier noch drank, noch voedsel, maar slechts eene verfstof, een elikster, waarvan men des morgens en des avonds voorzigtig zes of zeven druppels in de thee doet. Het ware moeijelijk te zeggen, welken smaak deze druppels geven; maar het is een gebruik, welks nut niemand durft onderzoeken. — Gedurende dezen tijd rijdt geen wagen, geene kar door de straat; het eerste gedruisch ontstaat door de trommels en het krijgsmuzijk der lijfwacht, waarbij drie of vier Negerreuzen met een verre klinkend schellenspel vooruit gaan, en welke naar *Hydepark* trekken, om hunne oefeningen te houden. Eerst om 3 of 4 uren ziet men levensteekenen der aanzienlijke wereld. Zij doet bezoeken of liever zij geeft kaartjes aan de deuren harer vrienden af, welke zij nooit anders dan in het gedrang der gezelschappen ziet; zij loopt in de winkels rond, beziet nieuwe modes, rijdt in eene vrij leelijke straat, *Bondstreet*, op en neder, en eindelijk ten 5 ure naar huis, om zich te kleeden. En daarmede is een Londensche voormiddag besloten. Thans beginnen (in Januarij) de straten verlicht te worden, en van 6 tot 8 uren vermeerdert het gedruisch. De tijd van het middagmaal is gekomen, De rijtuigen, met twee groote vlammende lantaarns verlicht, volgen digt op elkander, of kruisen elkander in groote haast; op éóns houden zij stil; een bediende springt af, beurt den zwaren koppel op; doet eenen harden slag daarmede en herhaalt dit donderend gedruisch zoo kunstig en zoo afgemeten, dat hetzelve den rang, het aanzien en den rijkdom van zijnen heer moet aanduiden. Twee uren lang heerscht er nu eene kleine stilte. Tusschen 9 en 10 ure wordt de onstuimigheid herhaald. Thans heeft er eene groote vereeniging van drukte, spoed en opschip plaats. Men kan geenen bijzonderen klank meer onderscheiden in een gedruisch, dat naar vijftig molenraderen met derzelver waterstoringen gelijkt; en, wanneer het niet overdreven klonk, dan zoude ik hetzelve met den val van de *Niagara* vergelijken, wanneer men dezen op eenen afstand van twee uren hoort.

ZELDZAME GESCHIEDENIS VAN DEN DIAMANT *DE SANCY*.

Deze Diamant behoorde weleer aan Karel den Stouten, die dezelven op zijn hoed droeg in den veislag van Nancy, waar zijn leger geheel verslagen werd, en hij zelf sneuvelde. Een Zwitsersch soldaat vond dezen Diamant en verkocht hem aan een Fransch Edelman, *Sancy* genaamd, in wiens familie hij bijna een honderdtal jaren was bewaard geworden, toen Hendrik III eenen kapitein der in zijne dienst staande zwitsersche soldaten uitzond, om nieuwe troepen te werven. Van den troon verdreven bezat de Koning niets om zijne soldaten te betalen, en leende daarom van dien van Sancy den Diamant om de Zwitsers aan zich te verpanden. Sancy droeg aan eenen zijner bedienden op, den Diamant ter plaatse van deszelfs bestemming over te brengen. Maar bediende en Diamant verdwenen, zonder dat men ervaren kon wat van beiden geworden was. De Koning mispreep het zeer in Sancy, een zoo kostbaar kleinood aan eenen bediende te hebben toevertrouwd, maar deze had zijns dienaars eerlijkheid menigmaal beproefd bevonden, en wendde alles aan om van hem eenig spoor te ontdekken. Eindelijk vernam hij dat de dienaar in een bosch door roovers overvallen, vermoord, en in het zelfde bosch begraven was. Nu begaf zich Sancy in persoon naar die plaats, deed het lijk opdelven en openen. De Diamant werd in de maag des ongelukkigen dienaars gevonden, die hem dus had ingeslikt om hem tegen de roofzucht der bandieten te vrijwaren. Sedert heet deze Diamant nog altijd de *Sancy*, en is later een eigendom der kroon van Groot-Brittanje geworden.

ADVERTISSEMENTEN.

De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zullen op Vrijdag, den 1sten Junij, des namiddags ten *vier* uren, ter voorschreve Kamer, door den Vendumeester J. E. LIJONS, publiek Verkoopen: Mans Kleederen, enz., enz.; aankomende de Onbeheerde Boedels, JOHN WILLEM ABERCROMBIE, JOHANNIS ADRIANUS NOORDHOORN; PIETER JOHANNES BECKER, en PAULUS FRANÇOIS van ROOS.

Alsmede de Slavin *FREDERICA;* aankomende eerstgenoemden Boedel; — en

Den Neger *HEINTJE;* aankomende laatstgenoemden Boedel.

Voorts den Neger *PHILIP;* aankomende den Boedel JOHANNIS JACOBUS VINCKE; — en

Den Neger *GELUK;* aankomende den Boedel AVANTUUR ADOLPH van WINDHORST.

Paramaribo den 25 Mei 1832.

C. A. FISCO,
2[de] *Commies.*

De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zullen op Vrijdag, den 1[sten] Junij, des namiddags ten *vier* uren, door den Vendumeester J. E LIJONS, publiek Verkoopen: Mans- en Vrouwen Kleederen, enz. enz.; aankomende de desolate Boedels: CARL MEIJER; ABRAHAM GREGORY; ISAAK JACOB DE MEZA; HENDRIK PIETER van L'ESPERANCE van DIEDERIK; ISAAK JULIAAN van BEUDEKER; JOHs. VAN DOKKUM; DANIEL JESSURUN LOBO JR.; MATTHIJS THIERLOW; LEONARDUS JOHAN FERLEMAN; ISRAEL WUTH; EUGENIUS CAROLUS OTTEVAERE; LODEWIJK FRANCISCUS VAN GRASSTEK; M. A. AUGUSTINUS ZN.; JONATHAN van LOUIS JOHANNIS; ALBINA VAN TREURNIET; JULIANA van ANNA SAMSON; JACOBA JOHANNA ELIZABETH ROCHETEAU en MARIA ADRIANA van HERMANUS van BUTTNER.

Van alle welke Boedels geen genoegzame Goederen zijn gevonden, om Crediteuren te kunnen oproepen.

Paramaribo den 25 Mei 1832.

C. A. FISCO,
2[de] *Commies.*

De ondergeteekende maakt aan ieder bekent dat hij geen betalingen zal doen van iets op zijn naam gehaalt, ten zij op een *Requisit* door hem onderteekend.

Paramaribo den 28 Mei 1832.

A. F. LAMMENS.

De ondergeteekende, het beheer der belangen aan nu wijlen zijnen eenigen Broeder, de Heer PIETER DIRK VAN ESCH, als generale gemagtigden toebetrouwd, door hem sedert den Jare 1825, tot den 13[den] November 1831; met de meest mogelijke zorg en probiteit geadministreerd, en in de volmaaktste orde nagelaten, waarvoor hij aan zijne nagedachtenis hier openlijk met broederlijke liefde de schatting zijner erkentelijkheid toebrengt; in persoon wederom hebbende aanvaard, geeft hiervan aan belanghebbenden kennis, met verzoek, indien mogelijk, zoo spoedig doenlijk hunne openstaande zaken met hem te komen vereffenen, vermits het zijn voornemen is binnen kort de Kolonie wederom te verlaten.

Paramaribo den 28 Mei 1832.

Mr. J. A. V. VAN ESCH.

R. VAN SCHUYLENBORGH & Co.

Bieden te Koop aan: diverse Provisiën, Roodewijn in heele en halve oxhoofden en kisten, Madera-, Rhijn-, Cognac- en Witte Brandewijn, Genever, Seltserwater, Eau de Cologne, groene en zwarte Thee; Velin-, Post- en afgesneden Schrijfpapier; gekorven Tabak, en Sigaren; IJzere Schoppen, Negerbuizen; en een Fraai RIJTUIG, zijnde een *COUPÉ LANDOLET.*

Eenige *TIMMERNEGERS* te HUUR, bij den Heer H. BIJLAART.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven. J. BRINK.